

Tamar Frankfurter in Weilandje Vrije Geer, met een campagnekaart van destijds voor het weilandje en eentje van nu, tegen de hoofdgroenstructuur. FOTO RICHARD MOUW

Tamar Frankfurter mobiliseerde Amsterdam voor weilandje

'Stad heeft 't groen nodig'

Tamar Frankfurter (58) trok met haar familie de kar voor het eerste door burgers aangevraagde referendum van Nederland. In 1995 stemde een overgrote meerderheid voor behoud van Weilandje Vrije Geer. Nu zet ze zich opnieuw in voor het groen.

door **Marlou Visser**

Het is maar zo'n drie hectare groot, Weilandje Vrije Geer. Een kleine groene buffer tussen het oude dorpje Sloten en de oprukkende stad. „Kijk, daar staan koekoeksbloemen. Die schijnen heel bijzonder te zijn. Zijn vanzelf gekomen doordat de gemeente zo goed maait”, wijst Frankfurter naar paars-roze bloemetjes. Het parkje wordt onderhouden door twee gemeentemedewerkers en ruim twintig vrijwilligers. Er broeden ooievaars, zijn volop weidevogels en er is onlangs zelfs een vos gespot. „Zie je die mevrouw daar, met dat hondje?”, wijst Frankfurter. „Zij wandelt hier gewoon omdat het een fijn parkje is, heeft ongetwijfeld geen idee van de geschiedenis. Dat vind ik de echte beloning van al het werk.”

Het referendum is bijna dertig jaar geleden. Hoe raakte je destijds zo betrokken bij dit weiland?

„Ik woon al mijn hele leven in hetzelfde huis in Sloten. Het dorp is volledig opgeslokt door Amsterdam, alles is volgebouwd. In de jaren tachtig en negentig werden Nieuw Sloten en De Aker gebouwd, duizenden huizen erbij. De plannen voor het vol-

bouwen van het weilandje waren al bijna definitief. Dat besef leefde eerst helemaal niet in het dorp. Maar dit stukje grond lag in een geluidscontour van Schiphol, daar kreeg de gemeente niet direct een vergunning voor. Daar kwamen we achter en we kwamen meteen in actie. De gemeente wilde hier 180 huizen bouwen, en de tram moest er doorheen op een verhoogde dijk. Wij wilden het groen behouden. Het burgerreferendum was nieuw en bood daar een mogelijkheid voor.”

Uiteindelijk hebben ruim 184.000 Amsterdammers voor behoud van het weilandje gestemd, en 20.000 tegen. Hoe kreeg je dat voor elkaar?

„Ongelooflijk hè, terwijl veel Amsterdammers Sloten niet eens kenden. Maar het weilandje werd een symbool voor alle groene veldjes die bedreigd worden door bouwwoede. Mijn vader schreef allerlei tuindersverenigingen aan, we zochten contact met groenliefhebbers in andere stadsdelen. Wat bleek: iedereen had wel ergens in de buurt zo'n veldje. De slogan werd 'Hou 't groen in Amsterdam!' Praktisch was het trouwens een hels karwei.

We moesten 30.000 geldige handtekeningen hebben en dat allemaal analoog. Met een poster op ons raam hielden we de stand bij. Ik droomde er bijna elke nacht van. We gingen met een strijkplank en lijsten de stad in om mensen te laten tekenen. Zelfs na onze eigen controle bleken we nog tien procent ongeldige handtekeningen ingeleverd te hebben. Maar we haalden het. En het referendum kwam er. Het was fijn dat tegelijkertijd ook het referendum over de stadsprovincie werd gehouden. We hebben elkaar versterkt. Nu is het organiseren van een referendum trouwens makkelijker. Minder handtekeningen en het kan gelukkig digitaal.”

Er was ook veel media-aandacht.

„Ja, daar hadden we geluk mee. Het was het eerste referendum en het nationale nieuws vond het erg interessant. Mijn vader Hans – vaak met regenhoedje op – was onze perfecte woordvoerder naar buiten. Daarnaast besteedde AT5 veel aandacht aan de kwestie. Debatten met de wethouder werden uitgezonden. Dat hielp. Alles kun je trouwens terugzien in de

'Echt waar, ze tellen velden kunstgras mee als groen'

documentaire die Petra van Lint in 2020 over de kwestie maakte, die staat online.”

Hoe reageerde de gemeente?

„Zij namen ons lange tijd helemaal niet serieus. Hadden nooit gedacht dat we het zouden halen. Ze hadden mogelijk daarom wel beloofd dat ze zich bij de uitslag zouden neerleggen als we zouden winnen. Nadat wij het referendum wonnen, stond ineens op de agenda dat groen belangrijk is voor mensen in de stad. Mede daardoor is er een goede Amsterdamse hoofdgroenstructuur gekomen. Nu staat die weer ter discussie. Blijkbaar vergeten we zo eens in de dertig jaar hoe belangrijk stadsnatuur is.”

Op 6 juni mogen Amsterdammers stemmen over de plannen van wethouder Reinier van Dantzig over de hoofdgroenstructuur. Jij bent daar bij betrokken en op tegen.

„Zeker! Op papier lijkt het alsof er door deze plannen meer groen komt in Amsterdam, maar schijn bedriegt. Kunstgrasvelden van plastic worden meegeteld als natuur. Net als geveltuintjes, daktuinen en snelwegbermen. Dat is sjoemelgroen! Dieren kunnen niet grazen op plastic, kinderen kunnen niet spelen in een geveltuintje. Bovendien wordt door deze plannen het groen in de stad minder goed beschermd.”

Aan de andere kant: aan woningen is ook een nijpend tekort in de stad.

„Dat is zo, maar dat betekent niet dat we alles maar vol moeten

bouwen. Om met Johan Remkes te spreken: niet alles kan. Vanwege klimaatverandering raadt het Planbureau voor de Leefomgeving sowieso aan meer in het oosten van Nederland te bouwen. Dat ligt niet onder de zeespiegel. Laten we zorgen dat mensen in Twente kunnen wonen en werken, goede infrastructuur daar naartoe aanleggen.”

Is het niet ook een beetje een not in my back yard-probleem? We snappen allemaal dat woningbouw nodig is, maar niet in ons uitzicht?

Nou, ik kijk dus helemaal niet uit op de Vrije Geer hè? Daarnaast is groen in de stad ook heel belangrijk tegen hitte. Regenwater moet ergens de grond in kunnen verdwijnen, en bomen zijn ook belangrijk tegen klimaatverandering. Het gaat niet alleen maar om uitzicht.”

Heb je tips voor de groepen die strijden tegen de nieuwe hoofdgroenstructuur?

Dit referendum is behoorlijk ingewikkeld. Je moet tegen de plannen over de hoofdgroenstructuur stemmen als je voor groen bent. De plannen van een links college nota bene. Veel mensen vertrouwen de 'groene' politici en denken dat het wel goed zal zitten. Niet dus! Als mensen dat snappen, zullen ze tegen stemmen. De actievoerders moeten het vooral niet opgeven. Het is ons ook gelukt en de twee campagneweken die nog komen zijn het belangrijkste. Alles kan nog.”